

Тема уроку: *Будова тварин: органи та системи органів*

Мета: ознайомити учнів із загальними особливостями структури і функціонування органів і систем органів тварин; показати значення систем органів у тваринному організмі; розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічне мислення, вміння висловлювати власну думку; виховувати розуміння єдності всього живого та дбайливого ставлення до всіх живих істот.

Тип уроку: комбінований

Обладнання: зошит, підручник, відеоматеріал

Ключові поняття: орган, система органів, порожнина тіла

Хід уроку:

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань

- Назвати основні особливості будови епітеліальної тканини.
- Назвати основні особливості будови м'язової тканини.
- Назвати основні особливості будови сполучної тканини.
- Назвати основні особливості будови нервової тканини.

III. Мотивація навчальної діяльності

IV. Вивчення нового матеріалу

З тканин складаються органи тварин.

Кожен орган у системі має характерну будову і виконує свої функції.

Орган — складова частина організму, яка займає певне положення, має певну будову і характеризується притаманними лише їй виконуваними функціями.

Які органи можна назвати?

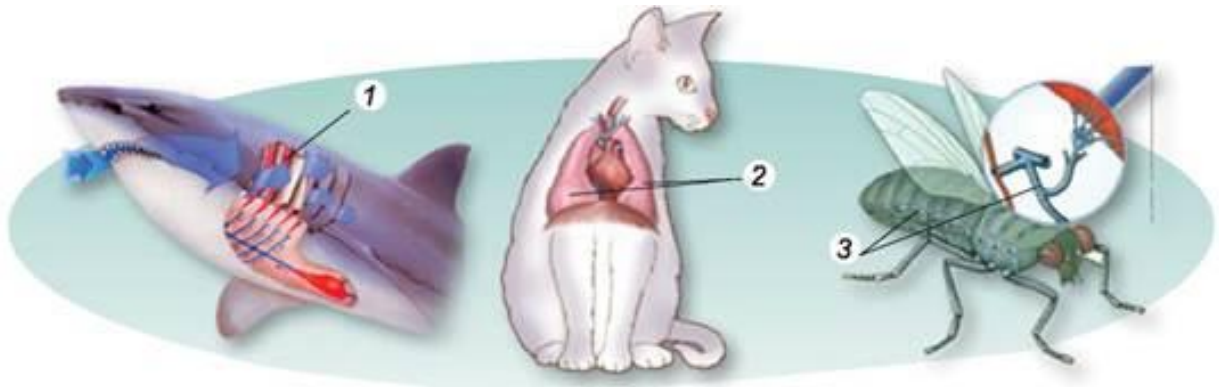

Органи, які виконують однакову функцію можуть відрізнятися у різних тварин.

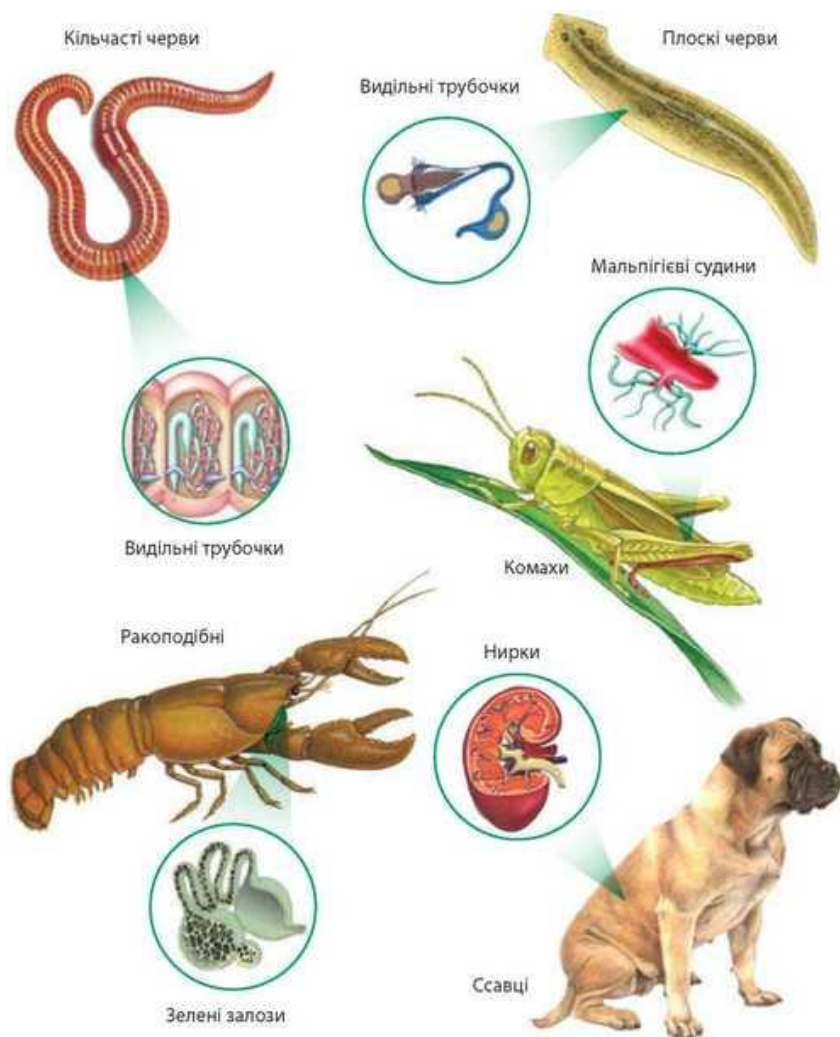
У Акули- ?

У кішки-?

У комах ?

органи дихання тварин

▲ Мал. 34.1. Органи виділення представників різних груп тварин

Або органи виділення у різних представників.

Органи і системи органів у тварин

Орган тварин - частина організму, що характеризується певною будовою, розміщенням та виконує певні функції

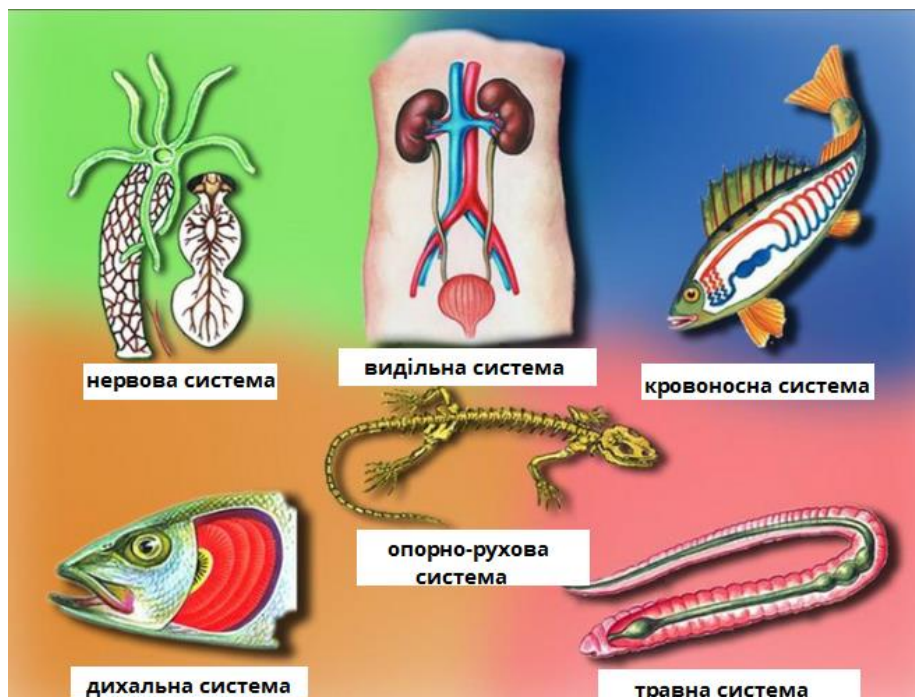
- формуються з тканин, зазвичай з усіх типів тканин, але певна тканина переважає

За розташуванням	За функціями
<ul style="list-style-type: none">• зовнішні органи, якими є вуха, ніс, лапи;• внутрішні - серце, легені, нирки, шлунок	<ul style="list-style-type: none">• органи травлення, дихання, руху, виділення, розмноження
Жоден орган не працює сам по собі, кожен зв'язаний з іншими органами й підпорядкований усьому організму	

Органи, які спільно в організмі виконують певні функції, утворюють систему органів.

У тварин виділяють такі основні системи органів:

Органи і системи органів у тварин

Система органів тварин – це сукупність органів, які разом забезпечують певний прояв життєдіяльності

Система органів	Органи	Функції
Опорно-рухова	Кістки, м'язи	Опора, рух, захист органів
Травна	Травний канал, травні залози	Розщеплення поживних речовин
Дихальна	Дихальні шляхи, органи газообміну (зябра, трахеї, легені)	Постачання кисню та видалення вуглекислого газу
Кровоносна	Серце, кровоносні судини	Транспорт речовин, терморегуляція
Видільна	Сечовидільні шляхи, нирки	Виведення продуктів обміну
Статева	Статеві залози, органи	Розмноження організму
Нервова	Головний, спинний мозок, нерви	Нервова регуляція
Система органів чуттів	Органи зору, нюху, слуху, смаку, дотику, рівноваги	Сприяння подразнень
Ендокринна	Залози внутрішньої секреції	Гуморальна регуляція

Органи і системи органів у тварин

Більшість тварин має порожнину тіла – внутрішній простір, заповнений рідиною, в якому розташовані органи й системи органів

Розрізняють такі порожнини тіла:		
первинна	вторинна	змішана
• круглі черви	• кільчасті черви, моллюски, хордові	• членистоногі

Аскарида людська

Доштовий черв'як

Хрущ травневий

V. Узагальнююче повторення

Тваринам властиві всі особливості живих систем: обмін речовин, рух, ріст і розвиток, розмноження, подразливість, але у тварин вони проявляються інакше, ніж у рослин або грибів.

Тіло тварин складається з клітин, які утворюють тканини, органи, системи органів. Тканини тварин (епітеліальна, сполучна, м'язова, нервова) мають інакшу будову, ніж тканини рослин. Системи органів (опорно-рухова, травна, дихальна, кровоносна, видільна, нервова, ендокринна та статеві) забезпечують тваринам ефективне пристосування до умов існування. Тварини освоїли всі середовища існування: водне, наземно-повітряне, ґрунтове. Тварини — важлива ланка живого світу нашої планети.

Установити відповідність між органами та системами органів.

<i>Орган</i>	<i>Система органів</i>
1 серце	1. Опорно-рухова 2. Травна 3. Дихальна 4. Видільна 5. Нервова 6. Статева 7. Транспортна
2 нирки	
3 легені	
4 головний мозок	
5 яєчники	
6 шлунок	
7 бронхи	
8 кишечник	
9 скелет	

VI. Домашнє завдання:

Опрацювати параграф 3, вчити термінологію; підготуватися до перевірконої роботи п 1-4

Переглянути відео https://www.youtube.com/watch?v=571_8Ze12BA